

Менопауза ми је завршила. Је ли ипак потребно да радим Пап провере?

Да, опасност од рака грлића материце повећава се са узрастом. Ако сте икада имали сексуалне односе, чак и само са једним партнером, важно је да наставите радити Пап провере сваке друге године, чак и након завршетка менопаузе.

Приметила сам да имам неуобичајено (ненормално) крварење

Ако имате било какво крварење или исцедак из вагине, пођите код вашег лекара што је могуће пре.

Не сећам се када сам задњи пут имала Пап проверу

Ваш доктор или здравствена клиника можда имају систем који ће вас подсећати када је време да имате следећу Пап проверу. Свака држава и територија има регистар где се уписују резултати ваше Пап провере. Када дође време за вашу следећу Пап проверу, или за лечење, они ће вам послати писмо да би вас подсетили. Ако не желите да се ваше информације уписују у регистар, или ако не желите да добијате писма-подсетнике, реците то вашем лекару.

Где могу да урадим Пап проверу?

Преглед можете заказати код вашег лекара, код медицинске сестре или у клиници за планирање породице у вашем локалном подручју. Можете захтевати да вам Пап проверу уради жена-доктор, или медицинска сестра. Ако желите да буде присутан преводилац, реците то приликом заказивања прегледа. Такође је у реду ако желите са собом повести пријатеља или члана породице.

Чула сам за нову вакцину која може спречити рак грлића материце

Да, може се добити вакцина која може спречити заразу типовима HPV вируса који изазивају највећи број случајева рака грлића материце. Вакцина је одобрена у Аустралији за жене на узрасти од 9 до 26 година.

У оквиру Националног програма за вакцинацију може се добити бесплатна вакцина против HPV вируса.

Најбоље је када се вакцина даје младим људима који још нису почели са сексуалним односима. Циљ вакцине је да спречи појаву рака грлића материца код идућих генерација жена. Ако сте на узрасти између 12 и 26 година, или ако имате кћер на узрасти између 12 и 26 година, говорите са вашим лекаром о примању вакцине.

Ипак ће и даље бити веома важно редовно имати Пап провере, јер ће вакцина спречити појаву само неких типова HPV вируса који изазивају рак грлића материце.

И даље је веома важно да се раде редовне Пап провере, јер вакцина против HPV вируса не штити од свих типова вируса који изазивају рак грлића материце.

Више информација о HPV вирусу и о вакцинацији могу се добити са места на интернету Аустралијског програма за вакцинацију (Immunise Australia Program) на www.immunise.health.gov.au

Најбоља заштита од појаве рака грлића материце је редовно радити Пап провере сваке друге године.

За више информација о томе како се ради Пап провера, или ако желите да обновите или уклоните ваше појединости из регистра Пап провера у вашој држави или територији, назовите **13 15 56** (по цени локалног позива).

Ако вам је тешко да причате на енглеском језику, назовите Службу преводилаца на **13 14 50** и они ће вам помоћи. Цена тог позива је иста као цена локалног телефонског позива.

Такође можете посетити и наше место на интернету на www.cancerscreening.gov.au

Када сте задњи пут урадили Пап проверу?

Већина случајева рака грлића материце би се могло спречити када би свака жена имала Пап проверу сваке друге године

**National Cervical
Screening Program**

A joint Australian, State and Territory Government initiative

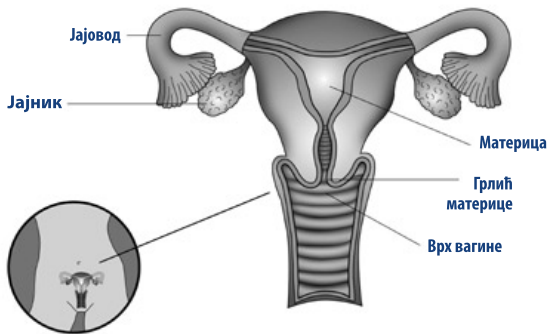
НЕ ТРАЖИТЕ ИЗГОВОР, ЗАКАЖИТЕ ПРЕГЛЕД

Шта је то Пап провера?

Пап провера је једноставна провера при којој се обавља преглед грлића ваше материце да би се осигурало да је он здрав. Грлић материце је отвор материце и налази се на крају ваше вагине (погледајте доњу слику).

Пап провера траје само пар минута и није болна.

Ако имате Пап проверу сваке друге године, то је најбољи начин да спречите појаву рака грлића материце.

Зашто треба радити Пап провере?

Пап провера може показати ране знаке упозорења при раку грлића материце. Понекад се ћелије у грлићу материце мењају од здравих у нездраве (ненормалне) пре него што се рак развије.

Шта изазива рак грлића материце?

Зараза вирусом који се зове HPV (human papillomavirus – људски папилома вирус) је разлог за скоро све случајеве рака грлића материце. Постоји више од 100 различитих типова HPV вируса. За два од њих је познато да изазивају највећи број случајева рака грлића материце у Аустралији.

HPV вирус је веома чест. Већина људи (четворо од пет) имаће HPV вирус у неком периоду свог живота. Свака особа која је икада имала сексуалне односе може имати HPV вирус.

У већини случајева, HPV вирус исчезава сам од себе након неколико година. Понекад вирус може остати у вашем телу

дуже и може довести до рака грлића материце. За то је обично потребно дуго време – око 10 година.

Пап провером сваке друге године могу се открити промене ћелија изазване HPV вирусом пре него што се оне претворе у рак. Ваш лекар, медицинска сестра или здравствени радник затим може да се побрине да се ваше здравствено стање надзире и да се лечите ако је то потребно, да би остали здрави.

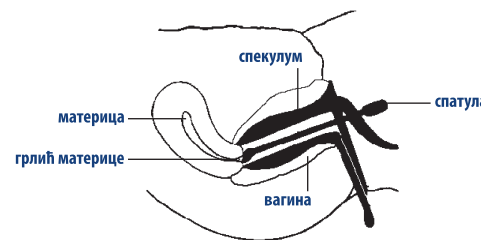
Коме је потребна Пап провера?

Све жене на узрасти од 18 до 70 година које су икада имале сексуалне односе треба да раде Пап проверу сваке друге године. Чак и ако сте имали сексуалне односе само са вашим супругом и нити са ким другим, ипак треба редовно да радите Пап провере.

Шта ако ми је урађена хистеректомија (оперативно уклањање материце)?

Можда је ипак потребно да имате Пап провере, у зависности од врсте оперативног захвата који вам је био урађен. Разговарајте са вашим лекаром, медицинском сестром или здравственим радником о томе шта је за вас најбоље.

Како се ради Пап провера?

Ево како то изгледа ...

Прво ће вам доктор рећи да се свучете од појаса доле и да легнете на леђа да би вас прегледао. Можете захтевати да лекар буде жена. Затим ће доктор употребити спекулум (медицински инструменат) да би вам отворио вагину и да би могао боље видети грлић материце.

Затим ће из грлића ваше материце бити нежно извађено неколико ћелија помоћу мале четкице или спатуле (мали пластични или дрвени штапић). Ћелије се стављају на стаклену плочицу и шаљу у лабораторију где ће бити испитане под микроскопом.

Какав је осећај?

Понекад Пап провера може бити мало непријатна. Упамтите, за особе које обављају проверу, то је само део њиховог свакодневног посла и њима није непријатно.

Поступак може бити мало неугодан, али не би требало да боли. Ако боли, реците то одмах вашем лекару, медицинској сестри или здравственом раднику.

Шта је са резултатима?

Када урадите Пап проверу, важно је да питате вашег лекара када и како ћете сазнати резултате.

Већина резултата су нормални

Шта ако моји резултати нису нормални?

Ако ваши резултати нису нормални, то не значи да имате рак. Највероватније имате нешто једноставно, на пример, неку упалу која ће проћи сама од себе.

Понекад код неких жена може бити потребно да чешће раде Пап провере. Неке врсте ненормалних ћелија можда треба лечити лекар специјалиста. Свакако попричајте са вашим лекаром, медицинском сестром или здравственим радником о томе шта је најбоље за вас.